

De staat van de gemeente Reusel-de Mierden 2026

Terugblik op coalitieperiode 2022-2026
en
Vooruitblik op coalitieperiode 2026-2030

17 maart 2026

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Bestuur

De gemeente heeft belangrijke stappen gezet in de regionale samenwerking binnen de Kempen via de Ontwikkelstrategie de Kempen. De ontwikkelstrategie positioneert de gemeente sterker in regionale vraagstukken als wonen, economie en mobiliteit. Tegelijkertijd is er bewust gekozen om de uitvoeringssamenwerkingen zoals GRSK en KempenPlus kritisch te beschouwen en zijn we een onderzoek gestart naar de best passende toekomstige organisatiestructuur.

De samenwerking met Belgische buurgemeenten kreeg meer vorm, maar is nog kleinschalig en thematisch beperkt. Er is een structureel overleg met de secretarissen en burgemeesters en op casusniveau is er afstemming met elkaar. De intentie tot grensoverschrijdende samenwerking is aanwezig, maar vraagt meer structurele borging. Via de onlangs geformaliseerde samenwerking BENEGO als EURregio verwachten wij dit te bereiken. Zo zijn wij via BENEGO in contact met de provincie Oost-Vlaanderen om een betere informatie-uitwisseling op het gebied van veiligheid tot stand te brengen.

De filosofie van Samen Doen! is stevig verankerd in de organisatie. De herstructurering en de introductie van kernwaarden hebben geleid tot een cultuur waarin participatie, openheid en eigenaarschap veel ruimte krijgen. Tegelijk blijft het een uitdaging om participatie écht tweerichtingsverkeer te maken. De inspraakverordening evolueert naar een participatieverordening. De realisatie hiervan loopt nog.

Als gemeentelijke organisatie staan we midden in de samenleving. De samenwerking met ondernemers en inwoners verloopt op een constructieve en prettige manier. Toch merken we een toename van intimidatie, verbaal geweld en gedram van sommige inwoners. Ten onrechte wordt dit vaak geduid als een communicatieprobleem. Als organisatie stellen wij een norm waarbij dit gedrag nooit lonend mag zijn. Als werkgever staan wij vóór onze medewerkers door per situatie passende maatregelen te nemen.

Het experiment met vergaderingen van de raad in de kernen vond slechts beperkt plaats, en de jongerenparticipatie via Democracity is meer educatief dan structureel beleidsmatig. Tijdens het leerprogramma bouwen leerlingen in de raadzaal samen aan hun eigen gemeente onder begeleiding van raadsleden.

Burgerzaken

De overstap naar werken op afspraak en digitalisering heeft geleid tot een hogere efficiëntie en klanttevredenheid. Wachttijden zijn verdwenen en de digitale loketten functioneren goed. Tegelijkertijd nemen de complexiteit door adresonderzoeken en werkdruk door voornamelijk de paspoortenpiek binnen Burgerzaken toe. Het is de uitdaging om kwaliteit en bereikbaarheid te behouden bij toenemende taken.

Overhead, OZB en overig

Op het gebied van informatiehuishouding en digitale veiligheid is de basis op orde: een I-visie, bewustwordingstrajecten en implementatie van normen betreffende informatieveiligheid. De volgende stap is verdere datagedreven sturing en naleving van nieuwe wetgeving.

De gemeente heeft de afgelopen jaren een structureel sluitende begroting gerealiseerd, mede door realistische ramingen. De bezuinigingsoperatie van €1 miljoen in 2025 voor een sluitende begroting in 2029 was hiervoor een noodzakelijke stap.

De gemeente heeft forse vooruitgang geboekt op het vlak van communicatie en transparantie. De huisstijl en website zijn vernieuwd, communicatie verloopt via meerdere kanalen, zowel analoog als digitaal, en is digitoegankelijk.

Het verbeteren van de dienstverlening en uitdragen van de “Samen Doen!”-servicenormen (“zeggen wat we doen en doen wat we zeggen”) is ingezet en heeft dagelijks onze aandacht.

Samenvattend

De gemeente bevindt zich in een dynamische en lerende fase: de basis is op orde, de organisatie is vernieuwd, onderzoek naar samenwerking op uitvoerende taken loopt en de samenwerking in de regio is strategischer geworden.

Toekomstige ontwikkelingen

Blijvende aandacht voor een weerbaar bestuur en een weerbare organisatie is noodzakelijk. Het versterkt de weerbaarheid van raadsleden, bestuurders en ambtenaren tegen misbruik van de overheid, agressie en intimidatie

De paspoortpiek zal zeker nog tot 2029 voortduren wat maakt dat werkdruk in het team aanwezig blijft. Verder krijgen medewerkers steeds vaker te maken met complexe situaties, zoals identiteitsfraude, adresonderzoeken en internationale vraagstukken doordat steeds meer buitenlanders zich in onze gemeente vestigen. Dit betekent nog nauwer samenwerken met andere domeinen (sociaal, veiligheid) om zaken in samenhang op te pakken.

Aandacht voor informatieveiligheid is en blijft noodzakelijk en in ontwikkeling, gelet op de veranderende digitale dreigingen die ook op onze gemeente als informatiehouder afkomen. De inwerkingtreding van de nieuwe Cyberbeveiligingswet zorgt voor een verandering in rollen en verantwoordelijkheden voor management en bestuur. In de toekomst willen we data beter benutten bij maatschappelijke opgaven. Ook de ontwikkelingen en toepassing van kunstmatige intelligentie (AI) biedt ons kansen op het gebied van beleidsvorming en dienstverlening.

Participatie moet een nog nadrukkelijker rol krijgen door te werken op basis van de nieuwe participatieverordening. In de toekomst kunnen inwoners via een digitaal participatieplatform eenvoudig geïnformeerd en betrokken worden.

De resultaten uit het onderzoek naar de toekomstige organisatiestructuur worden komende periode bekend. Na besluitvorming in de raad zal hier verder invulling aan worden gegeven.

Programma 1: Veiligheid

Crisisbeheersing en brandweer

De gemeente heeft in de afgelopen periode duidelijke stappen gezet op het gebied van crisisbeheersing en brandweertzorg. Door de invoering van dynamisch alarmeren worden nu sneller en effectiever de juiste hulpdiensten ingezet. Dit leidt tot kortere aanrijtiden en een betere eerste respons. Ook is de regionale samenwerking verder versterkt. Er vindt regelmatig overleg plaats met buurgemeenten en partners binnen de Veiligheidsregio, waardoor incidenten gezamenlijk en professioneler worden aangepakt.

Daarnaast wordt preventie steeds belangrijker. Inwoners worden via de regionale toolkit natuurbranden actief geïnformeerd over brandveiligheid. De Risico Index Natuurbranden (RIN) wordt regelmatig geactualiseerd, waardoor het risicobeeld up-to-date blijft en preventieve maatregelen gericht kunnen worden ingezet.

Tegelijkertijd is er ruimte voor verbetering. De aandacht gaat op dit moment vooral uit naar operationele paraatheid, terwijl de structurele weerbaarheid van de samenleving nog in ontwikkeling is. Zo ontbreken er nog uitgewerkte gemeentelijke plannen voor langdurige crises, zoals uitval van energie, water of ICT. Ook kan de zelfredzaamheid van inwoners verder worden gestimuleerd, bijvoorbeeld via trainingen, voorlichtingscampagnes of inwonersinitiatieven.

Openbare orde en veiligheid

Binnen het domein openbare orde en veiligheid zijn belangrijke resultaten behaald. De gemeente beschikt inmiddels over een breed veiligheidsbeleid waarin preventie, samenwerking en bewustwording centraal staan. In alle kernen is een buurtpreventienetwerk actief. Dat draagt niet alleen bij aan een veiligere woonomgeving, maar ook aan meer sociale samenhang.

Boa's weten welke prioriteiten er gelden en richten zich vooral op leefbaarheid. De zichtbaarheid en herkenbaarheid van boa's is verbeterd, wat bijdraagt aan het gevoel van veiligheid. De samenwerking met verschillende partners, waaronder het Kempen Interventie Team, het RIEC en het Zorg- en Veiligheidshuis, verloopt structureel en effectief. Een grote stap vooruit is de aanstelling van een Regisseur Zorg en Veiligheid, die zorgt voor betere verbinding tussen het zorgdomein en het veiligheidsdomein. Ook het thema ondermijning krijgt actief bestuurlijke aandacht, onder meer door voorlichtingsbijeenkomsten voor raadsleden en ondernemers.

Samenvattend

De gemeente heeft de afgelopen periode geïnvesteerd in het versterken van de veiligheid. De crisisbeheersing is professioneler geworden, met snellere aanrijtiden, betere samenwerking en meer aandacht voor preventie. Ook binnen openbare orde en veiligheid zijn belangrijke successen geboekt, zoals buurtpreventie in alle kernen, zichtbare handhaving en een sterke samenwerking met regionale partners.

Toekomstige ontwikkelingen

Samen met de Veiligheidsregio wordt de structurele voorbereiding op langdurige crises verder uitgewerkt (project Weerbare Samenleving). Het opzetten van noodsteunpunten is hiervan onderdeel.

De meldingsbereidheid van inwoners blijft laag. Om signalen vroegtijdig op te kunnen pakken, is er behoefte aan laagdrempelige meldkanalen en duidelijke terugkoppeling aan inwoners.

Digitale veiligheid vraagt blijvende aandacht, omdat de bewustwording bij inwoners en bedrijven nog achter blijft.

Ondermijning vraagt voortdurend de aandacht, specifiek ondermijning in het buitengebied waar sprake is van toenemende kwetsbaarheid door leegstand.

Het doorontwikkelingsplan Jeugd in samenwerking met Politie Basisteam De Kempen is van belang in verband met toenemende jeugdproblematiek.

Er vindt een herijking plaats van de politietaken. Dit kan invloed hebben op de taken die onze boa's op moeten pakken. Het is belangrijk om dit te monitoren en te bezien hoe we de veiligheid van onze inwoners het beste waarborgen.

Programma 2: Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Verkeer en vervoer

De verkeersveiligheid rondom scholen is verbeterd door de aanleg van twee schoolzones. Drie schoolzones worden vanaf 2026 uitgevoerd. Ook is de fietsveiligheid toegenomen dankzij nieuwe verlichting en de herinrichting van fietsroutes. Daarnaast is het dorpsplein in Lage Mierde vernieuwd, wat bijdraagt aan een aantrekkelijk en veilig dorpshart. Verder is bij het busstation in Reusel een openbaar toilet geplaatst, een voorziening die voor inwoners en reizigers al langere tijd gewenst was. Ondanks druk op regionale verbindingen is het gelukt om de continuïteit van het openbaar vervoer binnen de gemeente te behouden en diensten richting Tilburg uit te breiden.

Veel projecten zijn volledig gerealiseerd of verlopen volgens planning. Het weren van zwaar verkeer is in Lage Mierde nagenoeg afgerond en voor Hooge Mierde voorbereid. In Hulsel staat de voorbereiding gepland. De lobby voor de gewenste aansluiting op de A67 heeft opgeleverd dat een onderzoek is opgenomen in het Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket (MMMP) van de MRE. Het plan voor een vrijliggend fietspad langs de Sleutelstraat–Weijereind is gestrand, omdat we onvoldoende grond konden verwerven. Nu doen zich nieuwe mogelijkheden voor bij de ontwikkeling van het plan Braaksche Akkers om een veilige fietsroute te realiseren. De uitvoering van het Centrumplan Reusel liep vertraging op door procedures en vernieuwde inzichten over verkeersveiligheid, maar is nu in uitvoering. De herinrichting van de Wilhelminalaan wordt voorbereid.

Op beleidsgebied zijn in de afgelopen periode het Wegenbeheerplan 2025-2029 en het Mobiliteitsplan vastgesteld. In het Wegenbeheerplan is vastgelegd hoe we als gemeente invulling geven aan de wettelijke taken en verplichtingen. In dit beheerplan wordt op basis van de beleidsdoelen van het beleidsplan beschreven op welke wijze met welke maatregelen het verhardingsareaal wordt beheerd en onderhouden en welke kosten hiermee gepaard gaan. Begin 2026 is het nieuwe Mobiliteitsplan vastgesteld ter vervanging van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan.

Samenvattend

De gemeente heeft tastbare resultaten geboekt op het gebied van verkeers- en fietsveiligheid en in de verbetering van de openbare ruimte. Grotere infrastructurele plannen verlopen echter traag door afhankelijkheden van andere overheden, procedures en beleidsmatige keuzes. Voor de komende periode is het belangrijk om vaart te houden en nadrukkelijker de samenhang tussen verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid op te zoeken.

Toekomstige ontwikkelingen

In 2026 is de voorbereiding van de herinrichting van de Wilhelminalaan gestart. Voor de leefbaarheid in de kern Reusel blijft hierbij de aandacht om het doorgaande verkeer te weren en meer via de randweg te laten rijden. In het kader van het N284-project is daarom een lobby gestart voor een nieuwe verbinding tussen N284, vanaf De Hoeven 26 en Randweg Oost, rotonde bij de Witrijt. De voorbereidingen voor het weren van zwaar verkeer uit de kernen Hooge Mierde en Hulsel verlopen volgens planning.

Programma 3: Economie

Economische ontwikkeling

Reusel-De Mierden heeft haar positie binnen de Brainportregio de afgelopen jaren verder versterkt. Door actief samen te werken met de Metropoolregio Eindhoven (MRE) en Brainport Development is bijgedragen aan regionale thema's zoals arbeidsmarkt, onderwijs, energie en mobiliteit. Daarnaast is de glasvezel uitrol succesvol afgerond, waardoor de digitale infrastructuur voor inwoners en ondernemers aanzienlijk is verbeterd. De gemeente heeft hierin vooral een faciliterende rol gehad en duurzame initiatieven en economische projecten actief ondersteund.

Tegelijkertijd blijft de daadwerkelijke verduurzaming van de lokale economie afhankelijk van regionale partners. De gemeente heeft zelf nog weinig uitgewerkte beleidskaders op het gebied van circulaire of duurzame economie. Ook heeft de opheffing van het Huis van de Brabantse Kempen tijdelijk geleid tot minder regionale afstemming. Hoewel onze gemeente sterk ingebed is in regionale samenwerking en infrastructuur, is er ruimte om de eigen economische regierol steviger neer te zetten en meer eigen ambities te formuleren voor toekomstbestendig ondernemerschap.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Op het gebied van bedrijfsruimten zijn er concrete stappen gezet. De uitbreiding van bedrijventerrein Kleine Hoeven fase II is in voorbereiding en in 2026 wordt gestart met de uitvoering. Daarnaast is het Kempisch Bedrijvenpark I volledig gerealiseerd. Het herontwikkelen van oudere bedrijventerreinen is echter nog niet uitgewerkt. Een onderzoek naar mogelijke transformatie, bijvoorbeeld op de Lange Voren, moet nog worden gestart. Het is een uitdaging om te komen tot de gewenste balans tussen ruimte voor nieuwe bedrijvigheid en woningbouw. Verschillende grondposities en milieuzonering maken dit soort herontwikkelingen complex. Dat betekent kansen monitoren en aangrijpen als dat kan.

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

De aandacht lag de afgelopen periode vooral op het behoud van de weekmarkt als sociaal en economisch ankerpunt in het centrum van Reusel. Ook zijn extra parkeerplaatsen aangelegd, wat de bereikbaarheid heeft verbeterd. Hoewel de marktfunctie is behouden, blijft de structurele versterking van het ondernemersklimaat achter. Wel organiseert de gemeente samen met de ondernemers jaarlijks een netwerkbijeenkomst.

Economische promotie

Binnen de economische promotie zijn stappen gezet op het gebied van centrumontwikkeling en recreatie. Het centrumplan Reusel draagt bij aan een aantrekkelijker winkelgebied. Op het gebied van vrijetijdseconomie is uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie en is samen met de gemeenten Eersel, Bladel en Bergeijk een nieuwe visie op recreatie en toerisme vastgesteld. De samenwerking via Visit Bladel en Reusel-De Mierden is versterkt en evenementen en volksfeesten zijn behouden, wat de lokale identiteit ondersteunt.

Samenvattend

De gemeente heeft vooruitgang geboekt in regionale samenwerking, infrastructuur, bedrijventerreinen en centrumontwikkeling.

Toekomstige ontwikkelingen

In kader van Samen Doen! willen we het contact met ondernemers professioneler organiseren.

De fysieke economische infrastructuur staat er goed voor, maar de uitdaging zit in duurzame benutting en herontwikkeling van bestaande terreinen, gekoppeld aan energievoorziening en duurzaamheid. Er loopt een verkennend onderzoek naar Kleine Hoeven fase III.

Programma 4: Onderwijs

Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft in de afgelopen periode duidelijke doelen gesteld voor onderwijshuisvesting. In elke kern moet een volwaardige basisschool aanwezig zijn, met een veilige en stimulerende leeromgeving. Deze doelen zijn grotendeels gerealiseerd, de vernieuwing van de Clemensschool in Hulsel is in voorbereiding. Alle kernen beschikken over een basisschool die past bij het huidige en verwachte aantal leerlingen. Daarmee is de basisopgave behaald: goed en toegankelijk onderwijs dicht bij huis.

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is vastgesteld. Dit plan zorgt voor een structurele, voorspelbare en transparante aanpak van toekomstige huisvestingsvragen voor scholen en betrokken partners. De gemeente heeft hiermee een stevige basis gelegd voor toekomstbestendig onderwijs in elke kern. De belangrijkste uitdaging voor de komende jaren ligt in de uitvoering en financiering van de nieuwbouw- en renovatieopgaven die uit het IHP voortkomen. Voor de Clemensschool is zowel de renovatie afgerond als de locatiekeuze voor de nieuwbouw vastgesteld, wat een belangrijke stap is in de verbetering van de onderwijsvoorzieningen in Hulsel.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Op beleidsniveau richtte de gemeente zich op het verbeteren van de basisvaardigheden van inwoners, zoals taal, rekenen en digitale vaardigheden. Ook het versterken van de zichtbaarheid en samenwerking binnen het DigiTaalhuis en het taalcafé was een belangrijk doel. Deze ambities zijn zichtbaar in de praktijk. Binnen het DigiTaalhuis-netwerk in de Kempen is een sterke samenwerking ontstaan, met betrokkenheid van zowel onderwijs- en welzijnspartners als lokale maakbedrijven en de zorgsector. Het aanbod is uitgebreid, onder meer met cursussen digitale vaardigheden, zoals het leren werken met DigiD. Ook de samenwerking met bibliotheken, welzijnsorganisaties en onderwijsinstellingen is versterkt, wat leidt tot een brede en toegankelijke aanpak. Het beleid heeft geleid tot een groter bereik en meer bewustwording rondom basisvaardigheden. Tegelijkertijd blijft het structureel bereiken van laaggeletterden een uitdaging, omdat deze doelgroep vaak langdurige, persoonlijke begeleiding nodig heeft.

De doorgaande ontwikkelijn van een kind in de leeftijd van 0 tot 13 jaar is steviger verankerd door nauwe samenwerking met onze partners, zoals kinderopvang, onderwijs en jeugdzorg. Het Samen Doen project op de basisscholen, waarbij het CJG wekelijks op de basisscholen aanwezig is, heeft hieraan bijgedragen. Ook het vormgeven van een ondersteuningsteam 4-, waarin ouders, GGD, kinderopvang en onderwijs een belangrijke rol hebben, werpt zijn vruchten af. Verder heeft de gemeente ingezet op het voorkomen van onderwijsachterstanden. Er is een kwaliteitsslag gemaakt in het aanbod van vroeg voorschoolse educatie voor kinderen van 2 tot 6 jaar.

Samenvattend

De gemeente staat zowel onderwijskundig als op het gebied van huisvesting op een stevig fundament. De fysieke voorzieningen zijn planmatig en toekomstgericht opgezet en ook beleidsmatig zijn stappen gezet, met een sterk samenwerkingsnetwerk rondom het DigiTaalhuis en onderwijs.

Toekomstige ontwikkelingen

De komende jaren ligt de uitdaging in de uitvoering van huisvestingsprojecten. Er staan twee scholen op de middellange termijn in de planning.

Het bereik en toe leiden naar het aanbod voor onze kinderen/ inwoners blijft een aandachtspunt. We zien een toenemende (gedrag)problematiek bij kinderen en een toename van nieuwkomers uit andere culturen. Dit vergt de nodige uitdagingen voor het onderwijs. Hierbij wordt namelijk van leerkrachten meer gevraagd dan alleen maar lesgeven. Om die reden blijft nauwe samenwerking echt noodzakelijk om ervoor te zorgen dat onze kinderen weerbaar en veerkrachtig opgroeien.

Programma 5: Sport, Cultuur en Recreatie

De gemeente heeft in de periode 2022–2026 sterk ingezet op projecten die verbinden, laagdrempelig zijn en inwoners actief betrekken. De samenwerking met sportverenigingen, scholen, culturele partijen en regionale partners vormt daarbij een duidelijke rode draad. De uitvoering van het beleid is overwegend realistisch en haalbaar geweest, met veel zichtbare resultaten in de dorpen.

Sportbeleid en activering

De openbare ruimte is op kleine schaal beweegvriendelijker gemaakt, bijvoorbeeld door het verbeteren van trapveldjes en het plaatsen van zitbanken. Het Sportakkoord II is vastgesteld en de uitvoering is ondergebracht bij Stichting Kempen in Beweging. Een coördinator sport en preventie zorgt sinds 2024 voor verbinding tussen partners. Bestaande projecten, zoals Click Sport en Uniek Sporten Brabant, zijn gecontinueerd.

Sportaccommodaties

Verschillende sportverenigingen hebben hun voorzieningen kunnen vernieuwen of uitbreiden, zoals het aanleggen van kunstgras, nieuwe kleedkamers en padelbanen. Daarnaast is een beleidskader voor maatschappelijke accommodaties vastgesteld. De samenwerking met verenigingen verloopt goed en achterstanden in onderhoud zijn weggewerkt. De gemeente heeft hierin effectief gefaciliteerd en ruimte geboden voor initiatieven vanuit de verenigingen.

Cultuurpresentatie en cultuureducatie

Ook op cultureel vlak zijn stappen gezet. Het Kunstmenu, Meer Muziek in de Klas en de samenwerking met cultuurcoaches worden goed uitgevoerd. Scholen en verenigingen zijn daarbij actief betrokken. De cultuurcoach vervult een belangrijke rol, maar structurele financiering blijft onzeker. Daarnaast is er ruimte om meer te investeren in lokale cultuurproductie en het bereiken van nieuwe doelgroepen, zoals jongeren en nieuwe inwoners.

Cultureel erfgoed

Volksfeesten, gilden en andere tradities worden in stand gehouden en er is structurele samenwerking met lokale organisaties. Daarmee zijn identiteit en traditie goed geborgd.

Media

Lokale streekomroep De Kempen is actief en bereidt zich voor op landelijke centralisatie vanaf 2028. De beleidsruimte verschuift richting het rijk, waardoor de gemeente minder sturingsmogelijkheden heeft. Wel liggen er kansen in samenwerking met jeugd, verenigingen en scholen om vooral jongeren beter te bereiken.

Openbaar groen en recreatie

Er is een nieuw Groenbeleidsplan vastgesteld en de uitvoering is gestart. Dorpspleinen in Lage Mierde en Reusel (Kerkplein) zijn vergroend en multifunctioneel ingericht. Recreatieve routes zijn verbeterd en het rolstoelpad bij de Hoevenhei is verlengd. Er is aandacht voor biodiversiteit en zichtlocaties en de samenwerking met inwoners en dorpsraden op dit terrein verloopt goed. Verschillende maatregelen hebben geleid tot zichtbaar resultaat in de dorpen en een groene impuls in de openbare ruimte.

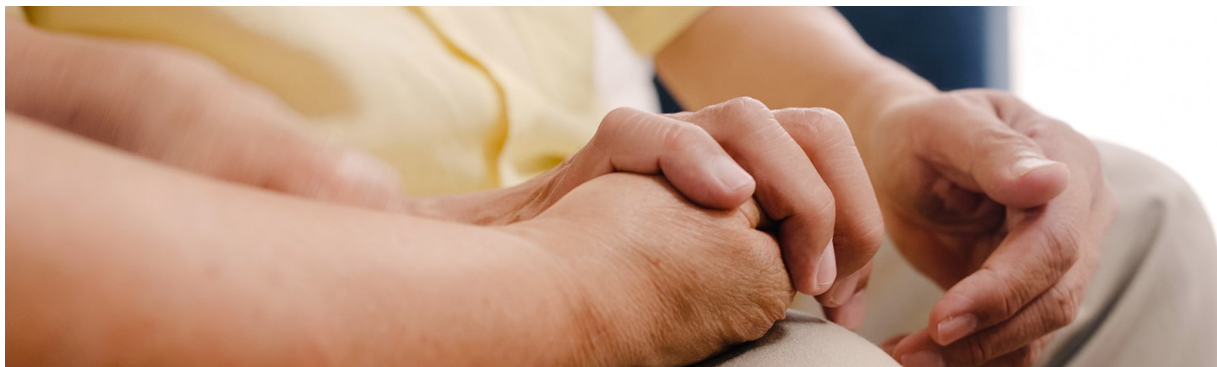
Samenvattend

De gemeente heeft de afgelopen jaren een solide uitvoeringspraktijk neergezet, met tastbare resultaten op het gebied van sportvoorzieningen, groen, cultuur en recreatie. De samenwerking met inwoners en verenigingen werkt goed en veel projecten zijn succesvol afgerond.

Toekomstige ontwikkelingen sport en cultuur

Vanuit de Rijksoverheid hebben we de opdracht gekregen om er samen met onze partners voor te zorgen dat in 2040 een gezonde generatie opgroeit in een gezonde leefomgeving met een sterk sociaal netwerk. Dit vergt de nodige investeringen in voorliggende voorzieningen en preventie, denk aan faciliteren van meer bewegen in openbare ruimtes. Een aandachtspunt bij sport en cultuur is de voorgenomen bezuiniging op de inzet van onze combinatiefunctionarissen in 2029. Dit heeft consequenties voor het aanbod van sportactivering en culturele activiteiten.

Programma 6: Sociaal Domein

Het “Loket van A tot Z” functioneert als een duidelijke en laagdrempelige ingang voor inwoners en kent een hoge cliënttevredenheid met het cijfer 8,2. De nadruk op huisbezoeken, integrale vraaganalyses en nauwe samenwerking met vrijwilligersnetwerken laat zien dat de gemeente dicht bij haar inwoners staat en zorg en ondersteuning toegankelijk maakt. Tegelijkertijd vormt de financiële houdbaarheid van het sociaal domein een blijvend knelpunt. De kosten voor jeugdzorg, Wmo en inkomensondersteuning nemen toe, terwijl preventieve inspanningen nog onvoldoende meetbaar bijdragen aan het verminderen van zwaardere zorgvormen.

Inclusiviteit en burgerparticipatie

Het beleid rondom inclusie, participatie en ontmoeting is stevig ingebed. Elke kern beschikt over een ontmoetingsplek, waardoor een belangrijke sociale en fysieke infrastructuur is gerealiseerd. De samenwerking met dorpsraden verloopt positief, al blijft de participatie in Reusel kwetsbaar. De inclusieagenda 2024–2028 biedt een sterk inhoudelijk kader en mantelzorgers en vrijwilligers worden structureel ondersteund. In de praktijk blijkt echter dat burgerparticipatie in besluitvorming nog niet vanzelfsprekend is. Met Samen Doen! willen we participatie onafhankelijk maken van individuele initiatieven of betrokken ambtenaren.

Opvang Oekraïense vluchtelingen

We vangen in totaal 86 vluchtelingen uit Oekraïne op in ‘Resort Brabantse Kempen’ in Lage Mierde. Hiermee voldoen we aan de inspanningsverplichting van 79 opvangplekken.

Opvang asielzoekers

Vanaf oktober 2023 verbleven asielzoekers in het Fletcher Hotel de Kempen aan de Turnhoutseweg in Reusel. Per 1 juli 2025 is deze noodopvanglocatie gestopt.

De Kei

MFA De Kei opende haar deuren in november 2024. Het moderne gebouw biedt ruimte aan diverse verenigingen, maatschappelijke organisaties en een nieuwe bibliotheek.

Wijkteams

De nadruk op eigen kracht en het benutten van netwerken is goed verwerkt in de werkwijze van de loketconsulenten. De samenwerking met werkgroepen en maatschappelijke organisaties versterkt deze aanpak.

Inkomensregelingen

Armoede- en schuldenproblematiek heeft veel aandacht gekregen. Met een pilot vroegsignalering, samenwerking met Geldfit en de Kadernota Geldzorgen (2025) is er structurele aandacht voor inwoners met financiële risico's. Het uitvoeringsplan biedt een goede basis, maar vraagt om sterkere interne samenwerking tussen bijvoorbeeld inkomen, jeugd en gezondheid. De focus op belangrijke levensmomenten, zoals het bereiken van 18 jaar, biedt kansen voor gerichte ondersteuning.

Begeleide participatie

Binnen KempenPlus is een koerswijziging ingezet, met meer aandacht voor inclusieve arbeid en begeleiding op maat. De invoering van de Participatiewet in balans biedt mogelijkheden om de menselijke maat verder te versterken. De gemeente staat echter nog aan het begin van een actievare rol als sociaal werkgever, iets wat de komende jaren verder uitgewerkt kan worden.

Maatwerkvoorzieningen (Wmo en jeugd)

De gemeente heeft ingezet op hoogwaardige zorg tegen een scherpe prijs en met zo min mogelijk administratieve lasten. Dit gebeurt in samenwerking met andere Kempengemeenten. In de jeugdhulp is het nieuwe Meerjarenbeleidskader 2026–2030 voorbereid, waarmee wordt aangesloten op regionale ontwikkelingen. De samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en huisartsen is versterkt. Toch neemt de druk op de jeugdzorg toe, zowel in complexiteit als in capaciteit, waardoor preventieve inzet steeds belangrijker wordt.

Geëscaleerde zorg

Voor de decentralisatie van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang zijn voorbereidingen gestart. Met het uitvoeringsplan preventie dakloosheid en de ETHOS-telling heeft de gemeente inzicht in de lokale problematiek. De samenwerking met de regio Eindhoven is essentieel, maar vraagt om een blijvende balans tussen regionale schaal en lokale regie.

Samenvattend

De gemeente beschikt over een solide sociaal fundament: zorg is toegankelijk, inwoners worden goed ondersteund en samenwerking met partners is sterk ontwikkeld. We werken zoveel als mogelijk vanuit de behoefte en logica van onze inwoners. Tegelijkertijd bestaan er duidelijke aandachtspunten: de financiële druk blijft groot, de effecten van preventie en vroegsignalering zijn nog onvoldoende meetbaar, participatie en zelfredzaamheid zijn beleidsmatig goed uitgewerkt maar praktisch lastig te sturen. De toenemende jeugdproblematiek en mentale druk bij jongeren maken een vernieuwde, toekomstbestendige aanpak noodzakelijk.

Toekomstige ontwikkelingen

We zien dat maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de vergrijzing, het woningtekort, de toenemende psychische problematiek onder inwoners en de wachtlijsten bij zorgaanbieders de nodige uitdagingen voor onze gemeente met zich meebrengen. Als voorbeeld: wachtlijsten bij behandeling betekent vaak dat ter overbrugging begeleiding ingezet wordt bij inwoners, zodat de situatie niet escaleert.

Voor de komende periode liggen de belangrijkste opgaven in het investeren in preventie en voorliggende voorzieningen en insteken op eigen kracht zodat zelfredzaamheid bevorderd wordt en het integraal aanpakken van Wmo, inkomensbeleid, jeugdzorg en wonen. Alleen op die manier kan het sociaal domein financieel houdbaar blijven.

Verder blijft de oorlog in Oekraïne maar voortduren. Dat maakt terugkeer van onze Oekraïense inwoners onzeker. We weten dus niet hoe zich dit de komende jaren verder gaat ontwikkelen. Door de druk op de woningmarkt en de behoefte aan sociale huurwoningen, blijft het ook de komende periode een grote uitdaging om te voorzien in de huisvestingsbehoefte voor de doelgroep vergunninghouders.

Programma 7: Volksgezondheid en Milieu

In de afgelopen bestuursperiode heeft de gemeente Reusel-De Mierden duidelijke vooruitgang geboekt op het gebied van preventieve gezondheid, sociale betrokkenheid, duurzaamheid en de leefomgeving. De uitvoering kenmerkt zich door continuïteit en een nuchtere aanpak: projecten worden zorgvuldig uitgevoerd, de samenwerking met partners is sterk en de focus ligt op praktische, haalbare maatregelen in plaats van symbolisch beleid. Tegelijkertijd is zichtbaar dat structurele knelpunten zoals netcongestie, een stijgende zorgvraag en beperkte uitvoeringscapaciteit verdere vooruitgang kunnen afremmen.

Volksgezondheid

Op het gebied van preventie en welzijn heeft de gemeente stevig ingezet op mentale gezondheid, ontmoeting en bewustwording. Via projecten zoals Join Us / Bondgenoten, Lofjoe, STORM en Kempenbranie wordt bewust gekozen voor een preventieve aanpak in plaats van een curatief model. De samenwerking met partners, waaronder de GGD, scholen en zorginstellingen, is verder versterkt. Vooral binnen de programma's Kansrijke Start en Nu Niet Zwanger is de ketenaanpak verbeterd. Daarnaast wordt gewerkt aan een gezonde leefomgeving: vier sportverenigingen zijn rookvrij geworden en er is draagvlak voor rookvrije zones. Het AED-netwerk functioneert goed en de aanrijtijden van de ambulance blijven bestuurlijk onder de aandacht dankzij structureel overleg met de GGD.

Toch zijn er ook aandachtspunten. Veel welzijnsinitiatieven zijn afhankelijk van tijdelijke rijksuitkeringen, zoals GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) en IZA (Integraal Zorg Akkoord). Daarmee is de continuïteit na 2026 nog onzeker. Het mentale welzijn van jongeren blijft kwetsbaar: projecten zijn waardevol, maar bereiken niet altijd de volledige doelgroep. Bovendien vraagt preventie meer samenhang met thema's als armoede, participatie en wonen binnen het sociaal domein.

Riolering

Met de nieuwe Visie Water & Riolering (2024) beschikt de gemeente over een actueel beleidskader en verschillende deelprojecten zijn in uitvoering. In 2026 wordt het kostendekkingsplan hiervan vernieuwd. Campagnes zoals Tegelwippen en regentonacties hebben geleid tot meer bewustwording onder inwoners. De aanpak van klimaatadaptatie gebeurt met realisme: de nadruk ligt op gezamenlijk doen en stap-voor-stap verbeteren. Tegelijk zijn burgers nog niet massaal aangehaakt bij structurele maatregelen, zoals het afkoppelen van hemelwater, en is de uitvoeringscapaciteit beperkt.

Afval

Het mobiele scheidingsstation is inmiddels succesvol ingebed in het beleid. De hoeveelheid restafval is laag vergeleken met andere gemeenten, wat een duidelijke prestatie is. De meldingen van afvaldumpingen worden opgevolgd en handhaving werkt preventief. De overgang naar duurzamere afvalsystemen, zoals een alternatief voor de huidige afvalzak, vraagt nog verdere besluitvorming en duidelijke communicatie met inwoners.

Milieubeheer

De gemeente is ambitieus maar realistisch in haar klimaatbeleid. De doelstelling om in 2025 energieneutraal te zijn, is niet gehaald, maar dit wordt breder gezien als een gevolg van netcongestie en afhankelijkheid van de landelijke infrastructuur. Er is consistent ingezet op zonnepanelen op daken, hergebruik van grondstoffen, bijvoorbeeld bij de herinrichting van het Kerkplein en Marktpllein, en lokale duurzaamheidsprojecten. Er wordt actief samengewerkt met Enexis om het elektriciteitsnet te versterken. Ook de bestrijding van de eikenprocessierups en andere plaagdieren verloopt volgens plan.

De belangrijkste knelpunten liggen in de beperkte regie over netcapaciteit, waardoor verduurzaming wordt afgeremd. De mogelijkheid voor een waterstoffabriek is niet geconcretiseerd en sterk afhankelijk van externe initiatiefnemers. Daarnaast krijgt het besparen van energie structurele aandacht.

Samenvattend

De gemeente levert degelijk, zichtbaar en realistisch beleid op het gebied van gezondheid, milieu en duurzaamheid. Preventie, samenwerking en praktische uitvoerbaarheid staan centraal. Tegelijkertijd vormen netcongestie, beperkte capaciteit en tijdelijke financiering duidelijke knelpunten.

Toekomstige ontwikkelingen

Voor de komende periode liggen op het gebied van volksgezondheid kansen en uitdagingen in structurele borging van preventie en verankering van samenwerking tussen medische partners en zorg-welzijnspartners.

Op het gebied van klimaat blijft aandacht nodig voor energiebesparing en een strategische herijking van de klimaatdoelen.

Programma 8: Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing

De gemeente is in de afgelopen periode aan de slag gegaan met de invoering van de Omgevingswet. We zijn trots op het feit dat we bij de implementatie van de Omgevingswet nadrukkelijk bij de koplopers behoren. Er wordt zonder noemenswaardige opstartproblemen conform nieuwe wetgeving gewerkt en de voorbereidingen voor zowel de Omgevingsvisie als het Omgevingsplan liggen (voor) op schema. Het casco-omgevingsplan krijgt snel vorm, is van hoge kwaliteit en grotendeels in eigen beheer opgezet.

Opgelopen achterstanden vanuit de Covid-periode zijn volledig weggewerkt; de huidige formatie is kwalitatief en kwantitatief (in afwijking van de trends) op orde en doorlooptijden zijn snel, zeker in vergelijking met andere gemeenten. In september 2024 stelde de gemeenteraad, na een intensief traject, een kwalitatief goed bestemmingsplan Buitengebied vast. Het plan is in werking getreden, maar vanwege lopende beroepszaken nog niet onherroepelijk.

In de praktijk wordt de omgevingsdialoog toegepast bij reconstructieprojecten en gebiedsontwikkelingen. Tot nu toe ligt de nadruk daarbij nog vooral op het delen van informatie, en leveren we hierbij zoveel als mogelijk maatwerk per project. De gebiedsgerichte aanpak is via pilots gestart, maar de resultaten zijn nog niet volledig zichtbaar.

In het centrum van Reusel zijn zichtbare verbeteringen gerealiseerd. Het Kerkplein is opnieuw ingericht en de vernieuwing van het Marktplaatsplein en de afwaardering van de Wilhelminalaan zijn in uitvoering. Tijdens de bouw van De Kei is het gemeentehuis succesvol gebruikt als tijdelijke huisvesting. De voorbereiding voor nieuwe invulling van leegstaande ruimtes is in gang gezet.

Er blijven echter ook knelpunten zichtbaar. Hoewel participatie formeel goed is georganiseerd, vraagt het werken aan co-creatie nog om een cultuurverandering. Daarnaast verloopt de herbestemming van vrijkomende agrarische bebouwing traag, mede door (provinciale) regelgeving en de stikstofproblematiek.

Grondexploitatie

Het actieve grondbeleid is voortgezet en uitgevoerd volgens de Nota Grondbeleid. De gemeente werkt met externe taxaties om marktconforme grondprijzen te borgen. Daarmee is een stabiele basis gelegd om de regie op ruimtelijke ontwikkelingen te behouden. Tegelijkertijd is de eigen grondvoorraad beperkt, wat de sturingsmogelijkheden op de woningmarkt inperkt. De financiële ruimte voor strategische grondaankopen is klein en grondexploitaties zijn kwetsbaar voor vertragingen door bezwaarprocedures en stijgende bouwkosten.

Wonen en bouwen

De woningbouwopgave van 488 woningen over de periode 2022–2026 is grotendeels gerealiseerd. Onderaan de streep zijn er 426 woningen bijgekomen. Landelijke regelgeving rondom stikstof, bezwaarprocedures en beperkte uitvoeringscapaciteit hebben geleid tot vertragingen.

De gemeente faciliteert actief woningbouwprojecten, zowel binnen bestaand gebied als bij uitbreidingslocaties, en werkt samen met buurgemeenten via de Kempische Woonvisie. Nieuwe plannen bevatten minimaal 30% sociale huurwoningen en de samenwerking met woningcorporaties via prestatieafspraken verloopt goed. Ook CPO-initiatieven worden ondersteund, al is de ambtelijke capaciteit beperkt door het intensieve karakter van dit soort ontwikkelingen. Voor de huisvesting van arbeidsmigranten wordt gewerkt met een ruimtelijk afwegingskader.

Hoewel de gemeente planmatig en juridisch zorgvuldig werkt, blijven er belangrijke uitdagingen. De behoefte aan betaalbare woningen is groot en het streven om voor eigen inwoners te bouwen is juridisch beperkt uitvoerbaar. Vaak is het niet de gemeente die hieraan debet is. Vanuit de ontwikkelstrategie breiden we in alle kernen projecten voor of zijn deze in ontwikkeling. Hierbij liggen we op koers om de doelstellingen te behalen. We zijn daarbij wel afhankelijk van beperkingen binnen de huidige context, zoals stikstofproblematiek en netwerkcongestie.

Samenvattend

De gemeente heeft belangrijke stappen gezet in de invoering van de Omgevingswet. Het beleid is planmatig, zorgvuldig en toekomstgericht. Het centrum van Reusel is zichtbaar versterkt. De regionale samenwerking binnen de Kempengemeenten is stevig en er wordt oog gehouden voor maatwerk, participatie en lokale identiteit. Tegelijkertijd blijft de realisatie van woningbouw wat achter op de ambitie, voornamelijk door externe factoren zoals stikstofbeleid en netcongestie. Door gebrek aan grondposities en financiële ruimte is de sturing op de woningmarkt kwetsbaar en wordt de druk op de woningmarkt verder opgevoerd door de aantrekkingskracht van de Brainportregio.

Op het moment van schrijven is het nog onduidelijk wat de recente jurisprudentie rondom stikstof betekent voor het aangevochten bestemmingsplan Buitengebied. De materie is complex en de gevolgen mogelijk ingrijpend. We monitoren continu de ontwikkelingen en adviseren snel en vakkundig als er meer duidelijkheid is.

De netcongestie is een enorme bedreiging voor alle ruimtelijke opgaven. Ook hier monitoren we continu en blijven we nadrukkelijk in gesprek en op zoek naar oplossingen en alternatieven. We zijn hierbij afhankelijk van de infrastructuur van het stroomnetwerk.

Toekomstige ontwikkelingen

Vanuit de schaa sprong en de ontwikkelstrategie die hierop is gemaakt, wil de gemeente Reusel-De Mierden maximaal 1500 woningen bouwen voor 2040. Dit betekent dat we gemiddeld ca. 100 woningen per jaar moeten opleveren. De komende periode willen we in alle kernen blijven bouwen. Dit is een flinke opgave. De woningbouwversnelling kan gehaald worden als we deze ontwikkeling prioriteren boven andere werkzaamheden. De basis staat, maar versnelling en slagkracht zijn nodig om de huidige en toekomstige ontwikkelingen waar te maken.

In het kader van de invoering van de Omgevingswet moet uiterlijk eind 2026 een nieuwe omgevingsvisie zijn vastgesteld. De regionale ontwikkelstrategie vormt hier een mooie input voor. We hebben hiervoor binnen alle vier de kernen een participatietraject opgezet voor inwoners, ondernemers en andere stakeholders.

Opvang van urgente doelgroepen is nog steeds een belangrijk thema. We hebben als opdracht van de raad gekregen om te proberen het aantal dat we moeten opvangen ook daadwerkelijk op te vangen, passend bij onze gemeente (kleinschalig). We zoeken daarom naar zowel tijdelijke als structurele opvangmogelijkheden. Dit laatste zal ook afhankelijk zijn van de richting van het rijk.

Algemene trends

De wereld, Europa, Nederland en onze regio staan in de komende vier jaar voor grote veranderingen op het gebied van woningbouw, energie, klimaat, economie en samenleving. Om effectief te blijven sturen, moet Reusel-De Mierden anticiperen op mondiale onzekerheid, Europese regelgeving, landelijke druk op uitvoering en regionale groei vanuit de Brainportregio.

Mondiaal

Ontwikkeling: klimaatverandering, geopolitieke instabiliteit, digitalisering

Relevantie voor Reusel-De Mierden: weerbare dienstverlening, water- en hittebestendigheid, cyberveiligheid

Europees

Ontwikkeling: Green Deal / EPBD-verplichting, energiezuinige gebouwen

Relevatie voor Reusel-De Mierden: versnelling verduurzaming gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed

Nationaal

Ontwikkeling: woningbouwopgave (900.000) woningen, netcongestie, vergrijzing, krapte, onzekerheid Spreidingswet

Relevantie voor Reusel-De Mierden: realistische programmering, uitvoeringskracht, sociaal draagvlak

Regionaal/lokaal

Ontwikkeling Brainport-groei, vergrijzing, beperkte netcapaciteit, woningdruk

Relevantie voor Reusel-De Mierden: versnelling woningbouw met behoud van dorps karakter en leefkwaliteit